

Universitätsbibliothek Wuppertal

Avctores Latinae Lingvae In Vnvm redacti corpvs

Godefroy, Denis

[Genevae], 1585

Cap. XII. De doctorum indagine

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-85](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-85)

neuolementiam interiisse es ratus.

55 ¶ *Restrictim*, pro restricté. Afran. Thaide: Eaque firmè sedere melius cōsultoribus, quàm restrictim cogitata, atque omnibus rationibus.

56 ¶ *Præclariter*. Quadrigarius Annalium libro iij. Et ita rebus præclariter gestis Romanam reuerterunt.

57 ¶ *Torruiter*. Pomp. Auctorato: Occidit taurum torruiter me amores amauit. Ennius Lupiast. Quem nunc tu tam torruiter increpuisti.

58 ¶ *Puriter*. Pomponius Haruspice: Fac puriter, bucco, vel pectore rustico Vti tractes, laui iam dudum manus. Nou. Virgine præ-

gnante: Sequere me, puriter volo facias, igni atque aqua volo hunc accipere.

59 ¶ *Verecunditer*. Pomp. Macco: Virgine præteriens vidit duos sensim in ludo, verecunditer non docentem discipulum, verum scalpentem nateis.

60 ¶ *Certatim*. Virg. Æneid. lib. iij. Certatim socij feriunt mare, & æquora verrunt.

61 ¶ *Abundè*. Sifen. Histor. lib. iij. Perfuse atque abundè sparsi vñ magnum pondus auri argentique.

62 ¶ *Miseriter*, pro miserè. Laberius Macco: Mens incorrupta miseriter corrumpitur.

63 ¶ *Properiter*. Catullus: Animula miserula properiter abit.

DE DOCTORVM INDAGINE

CAP. XII.

OMnes artem secuti negant aduerbiis præpositionem addi oportere, sed auctoritas veterum præponi iubet. *Desubito*. Titin. Prælia: Sed amabò, quid desubito tam repente ad me venisti? Ennius: Panerat. Cùm desubitò me orat mulier, lacrymansque ad genua accidit. Afran. Emancip. Quàm beatæ scenicæ videntur mihi mulieres, quæ iurgio, & beneuolentia terrent desupito viros. *Cæcil. Aforo*: Nam ego duabus vigiliis transactis duco desubito domum. *Quadrigar. Annal. libro ij.* His desubito vtrisque nunciatur ipsorum copias adesse. *Næu. Tripartita*: Postquam se vidit hæredem, desubito diuortium fecerunt. *Lucrer. lib. ij.* Vim cupidâ tam desubito, quàm mens habet ipsa. *Lucil. Satyrar. libro x.* Quâuis desubito trinis deducere scallis. *Tullius de republica lib. vj.* In his, vt meministis, concursu leuissimæ multitudinis, & ære congesto funus desubito esset ornatum. *Acc. Euryl. Tor tropæa* tam desubito summam gloriam eurous fines? *Pomp. Pappo agricola*: Volo scire ex te, eur vrbanas res tam desubito deseris. *Idem Pistore*: Fit desubito hilarus, tristis saltat, ridens ringitur. *Næuius Danaë*: Desubito famam tollunt, si quam solam videre in via.

2 ¶ *Derepente*. Turp. Boethunt. Eum derepente vxorem audio ducere. *Enn. Phœnic.* Ibi tum derepente ex alto in altum despexit mare. *Afran. Incen.* Non vsquequaque idoneum inuenias locum, vbi derepente, cùm velis, facias lutum. *Idem Homin.* Atque ille derepente in iumentum exsilit, contendit oculos, derepente abit cælo. *Enn. Hæctoris lytris*: Ecce autem caligo oborta est, omnem prospectum abstulit, derepente contulit sese in pedes. *Varro Sefquiulyse*: In Thespiadum ore derepente. *Acc. Aftyanaëte*: Hic per ma-

tutinum lumen, tardo properantem gradu Derepente adspicio ex nemore pauidum, & properantem egredi. *Nouius Macco*: Scalpis dentes derepente, in cenam si peccaueris. *Terent. Hecyr.* Ita corripuit derepente tacitus se ad filiam. *Pomp. Pracone posteriore*: Vis facere, vt nouerca vetulû derepente deserat?

3 ¶ *Picumnus*, est auis Marti dicata, quam picum, vel picam vocant. & Deus, qui sacris Romanis adhibetur. *Æmil. Macer Theog. lib. j.* Et nunc agresteis inter picumnus habetur. *Higinius*: Picumnus est parua veste picus Martis. *Fabius pictor rerum naturalium lib. j.* Et simul videbant picum Martium. *Idem iuris pontificij lib. iij.* *Pilumno, & Picūno*. Varro de vita populi Romani lib. iij. *Pedius Pærus* cùm esset prætor vrbanus, & sedens in sella curuli ius diceret populo, picus Martius aduolauit, atque in capite eius asedit.

4 ¶ *Veterum memorabilis scientia Paucorum* numerum pro bonis ponebat, *Multos*, contrâ malos appellabat. *Terent. Eunuch.* Si quisquam est qui placere se studeat bonis, quàm plurimis. *Acc. Tereo*: Video ego te mulier more multarum vti, vt vim contēdas tuam ad maiestatem viri. *Idem vñ iavri vñ xii*: Probis probatum potius quàm multis forem. *Lucil. Satyr. lib. xiiij.* Non paucis malè, sed sapientibus esse probatum, *vñ iavri vñ xiiij*. *Idem libro xiiij.* Vnus modò de multis, qui ingenio sit. *M. Tul. de Repub. lib. quarto*: Nec in hac disensione suscepi populi causam, sed bonorū. *Idem de Repub. libro sexto*: Enimverò in disensione ciuili, cùm boni plus quàm multi valent, expendendos ab his, non numerandos puto. *Afran. Suspecta*: Noli ex stulticia multarum credere esse animum meum.

5 **Censere, & arbitrari**, veteres cognatione quadam sociata, ac familia esse verba voluerunt. Varro de Repub. lib. xx. Quod verbum cenſeo & arbitror idem poterat ac valebat. Plautus Rudente: Non vidiſſe vndas maiores cenſeo. Idem Menachmis: Demam hanc coronam, atq; abiiciam ad laeuam manum, Vt ſi ſequetur me hâc abiſſe cenſeat. Varro de vita pop. Rom. lib. ij. Itaq; quod hos arbitros inſtituerunt, populi cenſores appellarunt. Idem enim valet cenſere, & arbitrari.

6 **Affici**, malis tantum conſuetudo preſumpſit, cum ſit poſitum & bonis. M. Tul. de offi. libro j. Si quos aliquo honore, aut imperio affectos obſeruari, & colere debemus. Varro Eumenidibus: Coronam ex auro, & gemmis fulgentem gerit, Luce locum afficiens.

7 **Decuriones, & Centuriones**, à numero, cui in militia præerant, dicebantur.

8 **Accenſi**, qui his accenſebantur, id eſt attribuebantur. Varro de vita populi Romani libro iij. Quid ea ſcripti viſ. Cum erant attributi decurionibus, & centurionibus, qui eorum habent numerum, accenſi vocabantur. Eoſdem etiam quidam vocabant ferentarios, qui depugnabant pugnis & lapidibus, his armis, quæ ferrentur, non quæ tenerentur.

9 **Lateres**, apud quosdam, vt ſerobes, cuius generis habeantur, incertum eſt. ſunt autem generis maſculini. Varro de vita populi Rom. lib. iij. Nam lateres argentei, atque aurei primùm conſtati, atque in ararium conditi. Alio loco idem: Later quod conquadrauit regius.

10 **Modestia**, moderatio, modus, modicum, mediocritas, hunc habent ordinem, quod **Modestia**, fundamentum, ſoliditas, baſis ipſa virtutis eſt, è qua gignitur **Moderatio**, quæ temperat, auriq; atque **modos**, qui ex ſuprà memoratis diſciplinis in factis, & in dictis, & in cæteris talibus, quæ agendi officia ſunt, iunguntur.

11 **Modicum**, verò moderatum eſt: **Mediocre** quod medium. Ita ſæpe poſitum in magnis auctoribus aucupauimus. Varro Cato, vel de liberis educandis: Omnia, inquam, in docendis pueris, quæ damna non prohibent verum bonum fieri, mediocritia modica ſunt.

12 **Prouentum**, etiam malarum rerum dici veteres voluerunt. Lucil. lib. xxvj. Deſtine adeò malè me accipiunt decimæ, & proueniunt malè.

13 **Imbuere**, conſuetudo inducere, vel inſicere exiſtimat, cum ſit propriè maculare, vel pollucere, vel inſicere. Accius Armorum iudicio: Inter quos ſæpe & multo imbutos ſanguine. Idem Menalippo: Credite me a-

mici morte imbuturū manus. Pacuius Peſtibcea: Nam ſi te reget pudor, ſiue adeò cor ſapientia imbutum foret. M. Tullius de Repub. lib. v. Quæ cum Scipio dixiſſet, admodū probans, nimis enim erat odio rhetorum imbutus. Varro *ἐκ τὸ μύχ, ἀπὸ τοῦ οὐνοῦ*: At regis enſis ſanguine imbutus nigro. Salluſtius Catilinæ bello: Ea quaſi venenis malis imbuta, corpus, animūque virilem effeminat. 10 Virgilius vj. Quæ fors prima dedit, ſanguis nouus imbuat arma. M. Tullius Hortenſio: Vti qui combibi purpuram volunt, ſufficiunt prius lanam medicamentis quibuſdam; ſic litteris, talibuſque doctrinis antè excoli animos, & ad ſapientiam concipiendam imbui, & præparari decet. Varro Agath. Ideo quod maioris noſtri virginis acerbæ anreis Veneris vocabulis imbui noluerunt.

14 **Comptem**, bonæ rei ſolum dici exiſtimatur, cum etiam mala re poſitum ſit. Accius Clytemnæſtra: Cur me miſeram irridet magis comptem & multis malis?

15 **Mira, & Miracula**, veteres pro monſtris, vel horrendis ponebant. Lucil Satyrarum libro i. Miracula ciet thelephantas. Plautus Amphit. Nimia memoras mira; ſed vidisti n' vxorem meam? Virgil. Georg. lib. iij. Omnia commutat ſeſe in miracula rerum.

16 **Diem** volunt cum feminino genere dicimus, tempus ſignificare; maſculino diem ipſum. Nos contra inuenimus. Turpil. Pedio: Quando equidem amorem intercapedine ipſe leniuit dies. id eſt, ipſum tēpus. Pacuius Duloreſte: Gnatam deſpondit nuptiis, hanc dat diem. Virg. Æneid. li. ij. Ergo dies infanda aderat, mihi ſacra parari.

17 **Victorem**, altæ rei ſuperatorem dici voluit Virgilius Georg. ſecundo: Inde ſecurus Per montes victor, atque altæ cacumina regnat.

18 **Verſacrum**, quidam dictum putant, vt plerunque vitabile, & exſecrandum. Sed Siſenna religioſum dicit Hiſtoriarum libro quarto: Quondam Sabini feruntur vouiſſe, ſi res communis melioribus locis conſtituſſet, ſe ver ſacrum facturos.

19 **Apud**, ad. Lucillius libro xxx. Aut cum iter eſt aliquò, & cauſam commentauit, vt apud aurificem, ad matrem, cognatam, ad amicam. Error conſuetudinis apud pro in vitur. Itaque vitioſè dicimus, cum nos in foro fuiſſe dicamus, apud forum fuiſſe, cum apud *intra* ſignificet. Accius Euryſt. Apud ipſum addiſcas. Turpilius Leucadia: Vtinam nunc apud ignem aliquem magnū aſſidam. M. Tullius de republic. libro tertio: Cuius etiam focū Cato ille noſter, cum venerat ad ſe in Sabinos, vt ex ipſo audiebamus, viſere ſolebat, apud quem ſedens Samnitum quondam hoſtium, tum iam chen-

tium suorum dona relegauerat. Accius Diomedes: Adsum apud te, genitor. Sallustius Iugurthino bello: Caterum apud aquam Syllam cum equitibus nocte agitari iubet. Apud pro in etiam dictum inuenimus. vt Terentius Andria: Apud forum modò è Dauo audiui. M. Tul. de signis: Cenam isti dabat apud villam in Tyndaritano.

20 ¶ Pro, etiam ante significat. vt Virgilius libro octauo: Stabat pro templo & capitolia cella tenebat.

21 ¶ Operari, est deos religiosè, & cum summa veneratione sacrificiis litare, vel cõuiuari. Pomponius Præc. posteriore: Ad Veneris profectus est manè vetulus, votum vt solueret: ibi nunc operatus est. Afran. Excepto: Proficiscor. res, tempus, locus, simul otium hortabatur, vt operatum illum Dianæ degerem sanctum diem. Idem eadem: lubeo hominem tolli, & collocari, & confoueri, soluo operam Dianæ. Virgilius Georg. lib. primo: Lætis operatus in herbis. Lucil. libr. xxx. Aut opratu aliquo in celebri cū equalibus fano.

22 ¶ Sexagenarios, per pontem mittendos malè diu popularitas intellexit, cum Varro de vita populi Rom. libro secundo honestam causam, religiosamque patefecerit. Cum in quintum gradum peruenerant, atque habebant sexaginta annos, tum denique erant à publicis negotiis liberi, atque otiosi. Ideo in prouerbium quidam putant venisse, vt diceretur sexagenarios de ponte deici oportere, id est, quòd suffragium non ferant, quod per pontem ferebant.

23 ¶ Strictura, propriè dictæ sunt scintillæ, quæ de ferro feruenti micant, cum malle malleis cuditur: vnde & incus est appellata. dictæ autem quòd aut strictius emittantur, aut quòd oculos fulgore perstringat. Virgilius libro octauo: Stricturæ chalybum, & fornacibus ignis anhelat.

24 ¶ Proximum, dicebant veteres non solum adhærens, & adiunctum, verum etiam longè remotum, si tamen inter duo discreta nihil medium extitisset. Virg. Æneid. lib. v. Proximus huic, longo sed proximus interuallo Insequitur Salius. Ita & Sallustius in situ Ponti, de promontoriis Paphlagoni, & quod νεχου παραπον appellauit, posuit.

25 ¶ Memini illam rem, difficilius dictu putant plurimi. Virgil. Bucol. Numeros memini, si verba tenerem. Et, Alternos Musæ meminisse volebant. Cicero de Orat. libro iij. Quod fuit in Graccho, quem tu meliùs, Catule, meministi, quòd me puero tantopere ferretur.

26 ¶ Turbam, & Turbas, diuersam volunt habere significationē, vt sit turba populi cõuentus, turbæ turbationes. Nos contra lectū

inuenimus & indiscretè positum, & pro turbis turbā. Acc. Athamære: Ah dubito, ah quid agis? caue ne in turbā te implices. Idem σκασαί, vel Trophæo: Non vides, Quantam turbam, quantòlve fluctus concites? Turpil. Thrasyleone: Nemo vnquam vidit ebrium ire interdium, Neque turbam facere, neque fores exurere? Terent. Eunuchus: Ne quam ille hodie insanus turbam faciat, aut vim Thaidi. M. Tul. de senectute: Cùm in illud diuinorum animorum conciliū, cõrtumque proficiscar, cùmque ex hac turba, & colluione discedam. Plaut. Aulul. Redeo intro, nequid hic turbæ fiat. Cæcilius Vmbris: Mirū adeò, nisi frater domi ebrius turbā aliquam dedit.

27 ¶ Demensum. Terent. Phorm. quasi deminutum posuit: Quod ille vnciatim vix demenso suo Suum defrudans Genium comperit miser. Cicero de Orat. Æstimatum, vel aquatum dicit, quæ non ex insidiis, sed appetè palam elaborat, vt verba verbis quasi demens, & paria respondeant.

28 ¶ Superuacuum, non putat oportere dici Varro de vita populi Romani libr. iij. sed superuacaneum, in quo est superuacuum pro superuacaneo.

29 ¶ Cecum, veteres pro improuido dixerunt. Varro de vita populi Romani libr. iij. Neque id cæci consules fecissent, quæ mandata arcana tam pio sedissent, aut diuidi cētum GN. magnum.

30 ¶ Quoties per Accusatum casum annos vel dies loquimur, iuges annos, vel dies significamus: quoties per Ablatum, per interuallum interiectis aliquibus annis, vel diebus. Itaque qui optantes multis annis dicunt, multos annos meliùs dixerint. Virgilius Georgic. lib. ij. Ergo non hyemes illam, non flabra, neque imbres Conuellunt, immota manet, multosque per annos, Multa virtim voluens, durando secula vincit. Plaut. Trinum. Quia ruri dum sum ego, vno sex dies Me absente, atque insciente inconsultu meo Ædes venales hisce inscribit litteris. Turpilius Philopat. Ecce autem tuo more, vt soles videre mihi Ægrè id pati, quia hos dies complusculos Intercapedo sumpti faciundi fuit. Idem Hæter. Rus ad illas commigrat. Habitamus hyemè totam cum mulierculis. Virg. Geor. lib. iij. Septem illos totos perhibent ex ordine menses Fleuisse. Cicero de repub. libr. j. Nec tantum Carthago habuisset opum sexcentos ferè annos sine consiliis, & disciplina. Idem de repub. lib. ij. Itaque illa præclara institutio Romuli, cùm ducentos annos & triginta ferè firma mansisset. Sallustius Hist. lib. j. Et ponere validam urbem multos dies restantem pugnando vicit. Lucil. lib. xxvj. Qui sex menses vitam ducunt, Orco spondent septimū.

60 ¶ Inuenimus & in Var-

in Varrone multis annis continuis dici, *καὶ ἄλλοι μὲν ἴσασιν*. Cuius ubi annis multis masculini vestigium inuentum est. Dubio potius, quam difficili intellectū vates posuit Mantuanus: Sed misera ante diem, subitoque accensa furore. cū huic sententiæ obuerfetur versus eius cum opinione sentiens plurimorum: Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum. Verū sensibilitatis eius non leuis ratio est, quæ prima sententiæ philosophica accipit intellectum, quæ ait, sui cuique mores fortunam fingunt, omnipotens fortuna esse definit. quod Sallustius mirè: Fortuna simul cū moribus immutatur. ac per hoc ex ea similitudine iam fatum ineluctabile esse non poterit, quod ex vna causā fortuna fieri videatur & fatum. Potest etiam fatum morum mutabilitate conuerti, vt ex his aut celere, aut tardum, aut bonum fiat, aut pessimum. Accensa enim furore Dido amoris iniqua violentia, quia, vt ipse ait: Omnia vincit amor, ante diem meritò videretur occidere, quod etiam Homeri eiusmodi est, quæ Virg. noster omni æmulatione sectatur, *σφῆσσι ἀπαδανίοντι ἄρῃ μὲν ἀλγὲ ἔχουσι*. quod est *ἀρῃ μὲν*, vltra decretum. quod si admittitur vt vltcrius protendatur, quoniam id ex moribus factum est, quod significat *σφῆσσι ἀπαδανίοντι*, admittere poteritis de moribus properatam etiam fati celeritatem, vt intra diem possit admitti, quoniam recepit (vt Homerus ait) magnitudinem vltra vim fati.

31 ¶ *Impotentiam* enim potentiam auctoritas dedit. Sisenna Histor. libro iij. Sublatus læticia nimia, atque impotentia commotus animi.

32 ¶ *Dona*, consuetudine hæc habentur, quæ aut propitiandis diis dantur, aut hominibus pro benefactis redduntur. sed auctoritate pro vltione positum manifestum est. Virgilius Bucolicis: Aut vt mutatos Tereï narxauerit artus, Quas illi Philomela dapes, quæ dona pararit.

33 ¶ *Quando*, pro quoniam dici potest. Virg. libro vi. Vnum oro quando hic inferni ianua ditis Dicitur. Et rur sus idem: Hic tibi labor enim, quando hæc te cura remordet.

34 ¶ *Vel* pro etiam est. M. Tul. Epist. ad Brutū libro viij. Et quod te tantum amat, vt vel me audeat prouocare. Lucilius lib. xxix. Hoc inuenisset vnū ad morbum illū homini vel bellissimū. M. Tullius de officiis libro secundo: Contrā quæ benevolentia fidelis, vel ad perpetuitatem. Idē Hortensio: Vidi in dolore podagræ nihilo ipsum vel omnium maximum Stoicorum Posidonium, quam Nichomachū Tyrium hospitem meū fortiorem. Virgil. Georg. libro tertio: Belgica vel molli melius feret esseda collo. Varro Eumenid. Ex his, atque eiusmodi institutis;

ac vita vel ad Herculis athletæ facti erant. Idē Virgilius: Carmina vel celo possunt deducere lunam? Terent. Eunuch. Vel rex semper maxumas mihi agebat.

35 ¶ *De*, pro ab. Lucil. lib. xxv. Solus iam vim de classe prohibuit Vulcaniam.

36 ¶ *Pilumnus*, & *Picumnus* dii præfides aut spiciis coniugalibus deputantur. Varro de vita pop. Ro. libro ij. Natus si erat vitalis, ac *sublatus* ab obstetrice, *statuebatur in terra*, aut auspicaretur rectus esse, diis coniugalibus Pilumno & Picumno in ædibus lectus sternebatur.

37 ¶ *Caduceus*, pacis signum Varro pronuntiat de vita populi Romani libro secundo: Verbenarius ferebat verbenā. id erat caduceus pacis signum. nam Mercurij virgam possumus existimare.

38 ¶ *Qui Liberi* fiebant ea causā calui erant, quod tempestatem seruitutis videbantur effugere, vt naufragio liberati solēt. Plautus Amphit. Vt ego hodie raso capite caluus capiam pileum.

39 ¶ *Luces*, numero plurali sunt, quod dies. Varro Hebdomad. sub imagine Demetrii: Hic Demetrius est natus quod luces habet annus absolutus.

40 ¶ *Quoties*, genere neutro plurali numero *Opera* legerimus, significantur fabrica. Virg. Æneid. libro iij. Pendent opera interrupta, minaque Murorū ingentes. Cum genere feminino numero singulari, intelligendū est opus, vel labor pro mercede sumpta. Plautus Aſinaria: Par pari Datum hostimentū est opera pro pecunia. Vel occasio & facultas, aut opportunitas. Plaut. Aulular. Da mihi operam parum, si opera est, Euclio, id quod te volo. Aſta. Vopisco: Deinde id quod dedita opera controuersia concinno.

41 ¶ *Vile*, positum legimus pro frequenti. Varro Virgula diuina: Arabos cū volucres venit, apud illos vsque ad limina indica vilis. Virg. Georg. lib. j. Vilēque faselum.

42 ¶ *Præter*, pro ante, vel per. Varro Eumenid. En domū præter matris deſtū adē exaudio cymbalorū sonitum. Cic. Verr. lib. ij. Præter loculos soli ferebant.

43 ¶ *Fœciales*, apud veteres Romanos erant, qui sancto legatorū officio ab iis, qui aduersum populū Ro. qui aut rapinis, aut iniuriis hostili mente cōmouerant, pignora factō fœdere iure repetebant: nec bella indicebantur, quæ tamen pia vocabant, priusquam fuisset quid fœcialibus denunciātū. Varro de vita populi Ro. libro ij. Itaque bella, & tardē & nulla licentia suscipiebant, quod bellum nullum, nisi pium putabant geri oportere, & prius quam indicerent bellum iis, a quibus iniurias factas sciebant, fœciales legatos res repetitum mittebant quatuor, quos ora-

tores vocabant. Idem libro iij. Si cuius legati violati essent, qui id fecissent, quantum nobiles essent, ut dederentur civitati, statuerunt, forcialesque viginti, qui de his rebus cognoscerent, iudicarent, & statuerent, & constituerent.

44 ¶ *Atque* particula, si diligentius intelligitur, multam habet significantiam, ut vel illud est Ennii: *Atque atque adscendit muros Romana inuentus*. quod est festinè, & intrepidanter ascendit. Significat etiam celeriter, & statim, ut Virg. Georg. j. Si brachia fortè remisit, *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni*. Habet etiam huiusmodi intellectum, ut dicas, aliter ego feci, & locutus sum atque tu. hoc est, aliter ego ac tu, vel quàm tu.

45 ¶ *Intra*, non solum id significat, quod consuetudine persuasum est, ut intra modum, hoc est, à modo minus, sed etiam in ipso modo, ut intra calendas dies etiam ipsæ Calendæ accipi debeant: ut intra oppidum, etiam intra cubiculum cum dicitur, in oppido, & in cubiculo dictum esse videatur. Idque ita positum in multis veteribus, sed non tam claris scriptoribus inuenitur.

46 ¶ *Negatiuas duas* negatiuam nouè significantiam habere. Varro Bim. *negatiuas negatiuas*: Quæ non modò ignorasse me clamat, sed omninò omneis heroas negat nescisse.

47 ¶ *Ludius*, quod ludis pueri præfules essent glabri, ac depiles propter ætatem, quos antiqui Romani Lydios appellabant, ut est in libro j. Varronis de vita populi Romani. Ideò Plaut. Aulul. Tu istum gallum si sapias, Glabriorem reddes mihi, quàm vultus Ludius.

48 ¶ *Deinsuper*. Sallust. Hist. lib. j. Sertorius Parthis turbam orantibus, & nullo (ut in terrore solet) generis, aut imperij discrimine per calorum corpora ad medium, quasi in deinsuper stantium manibus, in murum, atcollitur.

49 ¶ *Sifilare*, quod nos vilitatem verbi vitantes sibilare dicimus. & est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cum sifilationibus quis exploditur, à Græco ducere originem inuenimus. Huius rei auctor est venerabilis Hom. Iliad. xiiij. *Αἰὲ δ' ἔσφ' ἄς ἔσφ' ἄς, ἔσφ' ἄς, ἔσφ' ἄς ἔσφ' ἄς*.

50 ¶ *Nubentes*, veteri lege Romana asses

treis ad maritum venientes solebant ferre, atque vinum, quem in manu tenerent, tantam emendi causam, marito dare: alium quæ in pede haberent, in foco Latiū familiarium ponere: tertium in facciperione cum condidissent compito vicinali solere resonare. Inde Virg. Georg. j. Teque sibi generum Teuthys emat omnibus vndis. quos ritus Varro libro j. de vita populi Romani diligentissimè percurrit.

51 ¶ *Secundum*, non solum numeri, & ordinis, vel prosperum, quod plerumque positum legimus, sed etiam iuxta. Varro de vita populi Romani lib. j. Tullum Hostilium in velis, ubi nunc est ædes deum Penatium: Ancum in palatio ad portam Mugionis secundum viam sub sinistra. Vir. Geor. iij. Pascuntur verò sylvas, & plena secundum Flumina.

52 ¶ *Fornum & Fornaces* dicuntur à forno, quod est calido. inde *Forcipes*, quod candentes teneant ferrum, ut Virg. lib. viij. Versantque tenaci forcipe massam. Varro de vita populi Romani lib. j. Cocula quæ coquebat panem, primum sub cinere, postea in forno: scuius Itriusque vocabulum à forno ductum, id est, à calore.

53 ¶ *Arediruti*, appellabantur milites, quibus propter ignominiam stipendium, id est, merces menstrualis, aut annua, quæ esset in numis areis, subtrahebatur. Var. de vita populi Ro. lib. ij. Stipendium appellabatur, quod æs militi semestre, aut annuum dabatur: cui datum non sit propter ignominiam, & redirutus esset.

54 ¶ *Negatiuas duas* pro negatiua vna accipiendas Varro monstravit de vita populi Ro. lib. ij. Qua abstinentia viri, mulierisque Romanæ fuerint, quod à rege munera eorum noluerit nemo accipere.

55 ¶ *Tabernas*, non vinarias solum, ut nunc dicimus, sed omnes, quæ sunt popularis usus, auctoritas Romana patefecit. Var. de vita populi Ro. lib. ij. Hoc interuallo primum forensis dignitas creuit, atque ex tabernis lineis argentariæ factæ.

56 ¶ *Statilinum, & Statanium, & Fabulinum*, præfides Deos Varro Cato, vel de liberis educandis puerilitatis affirmat. Ali Statano, & Statilino, quorum nomina habent scripta Pontifices. Sic cum primò fari incipiebant, sacrificabant diuo Fabulino.

DE GENERE NAVIGIORVM.

CAPVT XIII.

Celox, est nauigium breue, dictum à celeritudine. Plautus Asinaria: Vnde su-

ma? quem interuortam? quod hanc celocem conferam? Idem Captiuus: Vidi in publica celocem,